

BIRGIT LYNGE

Messias og julefrokosterne

[Skriv dokumentets undertitel]

Birgit Lynge

2011

Messias og julefrokoster

En god start på julen

Udgangspunktet er det samme.

Jeg har gået min daglige tur ved Sletterhage Fyr og fyldt mine lunger med frisk havluft i en times tid. Og jeg har lavet "De 5 Tibetanere", som er yogaøvelser, der får gang i min krops energi-hjul. Jeg er veloplagt og klar. Jeg tager dejligt tøj på – elsker at gå i uld og silke, så det kombinerer jeg. Min komfort er på toppen. Jeg glæder mig.

I aften er det opførelsen af Händels "Messias" i Symfonisk Sal, Aarhus Musikhus. Her kommer mine såkaldte musik-venner, som jeg har mødt ved koncerter gennem mange år. Vi er alle musikelskere og vælger fortsat torsdags-koncerterne frem for fredags-arrangementerne... Det er det samme koncertprogram, men det er andre mennesker, der kommer.

Vi ´mingler´ til indledning: "Hej" – "God aften" – "Dejligt at se jer igen" – "Hvordan har I det?".

Og en hjertevarm samtale finder sted mellem musikvennerne, som ikke nødvendigvis kommer sammen privat, men mødes med dette fælles fokus: den klassiske og store verdensmusik.

Det foregår i musikkens hus. Et hus der kontinuerligt fyldes af denne livfulde musik. Også derfor er dette at være i koncertsalen som at være i et lutrende wellness bad i det gamle Budapest. Et sted hvor man værner om og værdsætter, takker for, glædes i fryd over musikken... selv midt i smerten.

De 110 instrumentalister og måske lige så mange korsangere kender og kan deres arbejdes opgave. Det bliver ved hver opførelse til et skaberværk. Intet mindre.

Åndelig orgasme – musikkens lys

Jeg får flere gange under en sådan aften "åndelig orgasme". - Det kalder jeg det, når oplevelsen er så stor, at energien gennemstrømmer mig og sætter mig i en indre sitren med indre rystelser op gennem ryggraden. Puuf – puwh. Ingen kan se det, men jeg kan ved Gud mærke det, og jeg véd, at jeg stråler af alt den energirejsning. Jeg røres dybt i mit hjerte. Tårerne væder mine øjne og måske også mine kinder, hvis "bægeret flyder over", og der bliver oversvømmelse i øjenkrogene.

Glæde. Det er, hvad jeg føler dybt i min sjæl og krop.

Taknemmelighed. Det er den tilstand, jeg befinder mig i. Taknemmelig over hele den kulturarv, der gennem den klassiske musiks lange historie er gået videre til mig og mine musikvenner, til musikerne, sangerne og dirigenten. I aften overrakt os af selveste Georg Friedrich Händel med sit mesterværk "Messiah" fra 1742 – et oratorium der alene omhandler forholdet mellem Gud og hele menneskeheden. Händel har alene brugt bibelens ord uden omskrivning og ladet det ofte, men ikke i aften, meget store kor give os menneskets fuldtone respons udsunget i følelser.

Jo, vi er båret af musikkens lys som af hænder og vinger.

Vi går med igennem Jesus´ lidelse for os og kommer ind i ren glæde.

Alt er opløftelse.

Et glas rødvin i pausen og en fingermad. Så er vi klar igen til endnu en times musisk wellness. – I alt tre timer og ikke et minut for meget.

Det vanskelige valg

Opløftet gik vi derfra, vel vidende at vi ses igen ved næste og næste koncert.

Opløftet vågner jeg i dag. Taknemmelig over, at jeg valgte min torsdagskoncert frem for den tredje julefrokost, arrangeret af det tredje menighedsråd i det sogn, hvor jeg har en stilling som organist.

De to foregående julefrokoster var begge smukt arrangerede med dekorationer og veltilberedt julemad samt rigeligt også med de bedste drikkevarer, som hører til: specialbryg, snaps af ethvert godt mærke, vin til ikke-øl-drikkende deltagere. – Jeg har kun ros og tak at uddele til menighedsrådenes festarrangører, of jeg ved med sikkerhed, at aftenens tredje julefrokost vil blive intet mindre end sublim.

Men her er, hvor jeg vil hen med denne min sammenligning af Messias og julefrokoster.

Eftervirningen

Hvad efterlader disse to slags arrangementer sig hver især?

Hvorfor opløftes jeg ved det ene arrangement, mens jeg set i en helhed lider ved det andet?

Nu tænker du sikkert: tømmermænd og julemaver! Det er det, der gør forskellen.

Men, nej. Heller ikke det er pointen. Og da jeg kun drikker et par glad vin og som øko-vegetar-med-vildt-og fisk kun vælger en slags smagsprøver på maden, ja så er en sammenligning af de to arrangementer, Messias og julefrokosten, kun mulig på et andet plan.

Hør engang:

Min tilstand af taknemmelighed, glæde og overflod efter aftenens Messias-opførelse varer for evigt. Jeg "lever" af den, næres og føler mæthed og mening med livet. Og jeg glæder mig allerede til næste års opførelse og oplevelse. Desuden har et juleorium, live, altid ført an og vist mig vej ind i julen.

Med julefrokosten er det anderledes. Jeg glæder mig indledningsvist meget over den kærlige tanke og vilje, som menighedsrødderne lægger i dette arrangement. Der er her også udvist generøsitet og overflod, som jeg takker for og glædes over. Der er udvist en lyst og vilje til "at gøre noget godt og festligt" for samarbejdet og fællesskabsfølelsen iblandt os alle. Og det rækker alt sammen fulgyldigt og går lige i hjertet på mig.

Vi er hinandens medbærere

Alligevel er min glæde tvetydig. Jeg glæder mig ikke sådan rigtigt. Og hvorfor?

Fordi jeg ved en julefrokost er "medbærer" – ikke af Jesus' lidelser for vi mennesker, men af de øvrige deltageres af alkohol oplukkede sjæle-skyer, hvori der naturligvis, som også hos mig, befinder sig "sorrige og glæde", for "de vandre til hobe"... de følges ad.

Men i modsætning til "messias-effekten", så finder der her ingen transformering sted, endskønt vi synger sjove og herlige sange og leger selskabslege. Sjælestoffet ophobes, og vrangen vendes ud på de eller søde deltagere.

Jeg sidder midt i det og røres deraf. Endskønt jeg ikke ønsker at tage del i dette overvældende sjælehavs mørke dybder, så evner jeg ikke på én gang at være åbenhjertig og at beskytte mig - holde mig på egen landjord og nøjes med at bade i "mit eget hav".

Store omkostninger

Som en 'highly sensitive person' har jeg tømmermænd dagen efter. De ligefrem rusker i mig. Og de indfinder sig allerede i natten derpå.

Det skal siges, at jeg er den første, der forlader det herlige selskab, for jeg er, allerede længe før midnat, blevet overvældet af det stik modsatte af det, som skete under Messias... den åndelige orgasme. Jeg er nu drænet for energi og er bliver noget så træt. Jeg har det som et lille barn, der bare må sove NU.

Jeg vågner flere gange den følgende nat med festdeltagernes sorrigheder i min sjæl. Jeg beder instinktivt om velsignelse af dem, som jeg også gør ved et menneskes død både under og efter vågenatten. Og sådan er jeg på arbejde natten lang.

Dagen efter har jeg kvalme og dunkende hoved.

Jo, jeg HAR drukket halvanden liter vand både præventivt, i går, og nu dagen derpå.

Og, nej, alkohol- og mad-ravage kan det umuligt være.

Den eneste tilbageværende forklaring (fra år til år) er, at jeg "bærer" sammen med de andre festdeltagere. De åbner deres sjæle ved hjælp af alkohol (især mændene). I Musikhuset åbner vi os ved hjælp af musikinstrumenternes samklang og vellyd – selv i Stockhausen! Vi mødes i et fælles felt, der er større end os. Vi mødes i åndsfeltet, i det guddommelige, i Gud.

Ved julefrokosten er der ingen transformator a la musikken, og alt bliver blot forstørret i tunghed og mørke.

Der går cirka to døgn, før jeg igen er "mig selv", og det vil sige, før jeg igen er kommet på niveau med den energi, jeg havde før julefrokosten.

Det er da dyrt betalt - for mig.

De andre, der siger, at de elsker snaps og rundtossethed samt fulde maver, de får dét, de elsker. De får "noget" for de høje energimæssige omkostninger, og derfor betaler de også gerne regningen. – Måske er det mandigt? Jeg har ikke spurgt mændene...

Jeg har nu gjort mit valg:

Det er Messias frem for julefrokosterne... Eller, hvis det bliver muligt til næste år:

Messias til julefrokosten.

Birgit Lyngé

Musikolog, forfatter og organist